

Et initiativ under
Det Sociale Netværk

headspace

Sundheds- og Ældreministeriet
Finansministeriet
Økonomi- og Indenrigsministeriet
Danske Regioner
Kommunernes Landsforening
Sundhedsstyrelsen

København, den 3. juli 2017

Til udvalget bag rapporten om det nære og sammenhængende sundhedsvæsen

Udvalget om det nære sundhedsvæsen har mandag den 26. juni udsendt rapporten "Udvalg om det nære og sammenhængende sundhedsvæsen".

Der oplystes i rapporten 20 anbefalinger til, hvordan det nære og sammenhængende sundhedsvæsen kan forbedres heraf flere med fokus på personer med psykiske lidelser. Særligt anbefaling 17 er central for vores arbejde med mentalt sårbare børn og unge (det tværsektorielle samarbejde om børn og unge med psykiske udfordringer skal styrkes).

Desværre er rapporten ikke rig på anbefalinger, hvor civilsamfundet inddrages i løsningerne. Eller rig på eksempler, hvor de mange tiltag fra civilsamfundet nævnes.

Derfor er det på sin plads at fremhæve civilsamfundets rolle og kompetencer i forhold til en tidlig forebyggende indsats overfor sårbare børn og unge.

Det Sociale Netværk driver flere sociale projekter, hvor særligt headspace og peer-støtte projektet har relevans for arbejdet med at udvikle det nære og sammenhængende sundhedsvæsen.

Projekt Peer-støtte i Region Hovedstaden

Peer-støtte i Region Hovedstaden er et partnerskabsprojekt mellem Region Hovedstadens Psykiatri og kommunerne København, Helsingør og Rudersdal samt Psykiatriforeningernes Fællesråd og Det Sociale Netværk. Projektet skal i perioden 2015-2018 uddanne og supervisere peer-støttemedarbejdere i at understøtte recovery-processer og forbedre livsmuligheder for mennesker med psykiske vanskeligheder i kommunale og regionale indsatser samt sikre, at peer-støtte bliver en naturlig del af indsatsens tilbud.

En aktuel midtvejsrapport viser, at peer-støtte kan gøre en forskel for mange forskellige borgere med meget forskelligartede behov og bidrager positivt til borgeres recovery-proces på forskellige måder – lige fra mindsket selvstigma, øget selvværd til håb og mod på at skabe forandringer i livet. Meget tyder på, at peer-støtten kan noget i sig selv på tværs af indsatser og tilbud. Det betyder, at projektets erfaringer med ansættelse af peer-støttemedarbejdere kan overføres til andre indsatsområder, der endnu ikke har peer-støttemedarbejdere ansat. Både erfaringer fra projektet og viden fra international litteratur peger på, at peer-støtte er et vigtigt supplement til den støtte og behandling, der allerede tilbydes inden for de psykiatriske og socialpsykiatriske indsatser i Danmark såvel som i udlandet.¹

¹ Kilde: Midtvejsrapport: Projekt Peer-støtte i Region Hovedstaden. Se også www.peerstoette.dk

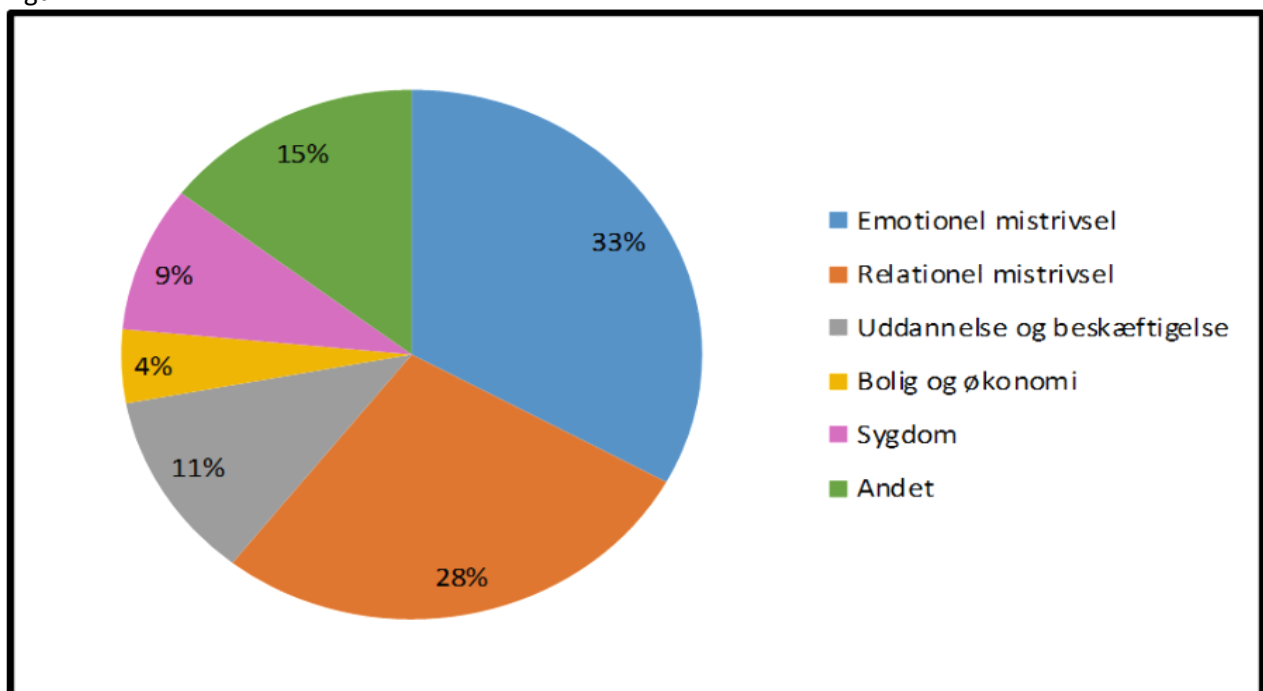
En af de største gevinster ved peer-støtte er, at det giver borgerne håb. På linje med erfaringerne fra projektet peger international litteratur også på håbets essentielle betydning for menneskers recovery-proces.

headspace

headspace er et anonymt og gratis forebyggende tilbud om rådgivning for 12-25 årige på nu 16 headspace-centre i Danmark. I headspace møder vi unge med udfordringer omkring selvværd, mobning, præstationsangst, stress, selvskade mv. Vi møder også unge med udfordringer i forhold til sygdom, misbrug og vold.

Figur 1 viser her de forskellige henvendelsesårsager opgjort grafisk:

Figur 1

Emotionel mistrivsel: Tristhed/nedtrykthed, identitet, selvværd, stress, angst mv.

Relationel mistrivsel: Konflikter med venner/familie/kæreste, ensomhed, mobning mv.

Andet: Alt er galt, andet, kan ikke sætte ord på endnu, håndtering af hverdagen.

Kilde: "Økonomiske gevinster ved at investere i headspace", Incentive, maj 2017.

Siden 2013 har vi hjulpet mere end 27.000 børn og unge gennem personlige samtaler, chat og opsøgende virksomhed. De unge rådgives af omkring 30 ungerådgivere samt mere end 450 frivillige.

En aktuel rapport fra den økonomiske konsulentvirksomhed Incentive har kigget headspace nærmere efter i sømmene:²

Den tidlige forebyggende indsats gør en markant forskel for det mentale helbred hos de unge:

- 78 procent af de unge angiver, at det har hjulpet dem meget/rigtigt meget at komme i headspace.

² Kilde: "Økonomiske gevinster ved at investere i headspace", Incentive, maj 2017 – se <http://www.headspace.dk/nyheder/headspace-kan-spare-det-offentlige-for-millioner>

- 64 procent af de unge har fået det bedre efter besøget i headspace.

Den tidlige forebyggede indsats i headspace gør også en mærkbar forskel for samfundsøkonomien.

Når det kommer til de unges brug af egen læge, speciallæge, psykologer samt indlæggelser og behandlinger i psykiatrien, vurderer Incentive, at der er et stort besparingspotentiale ved at oprette og drive et headspace-center. Men især når det kommer til at fastholde unge i uddannelse og arbejde, er pengene til et headspace-center givet godt ud. Samlet set kan hvert headspace-center i dag bidrage til årlige besparelser på mellem 2-3,4 millioner kroner, og da det i gennemsnit koster omkring 1,8 millioner kroner at oprette og drive et center om året, kan der være mange penge at spare – se figur 2 nedenfor.³

Figur 2

Effektmål	Nedre besparelspotentiale	Øvre besparelspotentiale
Kontakter til egen læge	325.000 kr.	465.000 kr.
Kontakter til psykolog	311.000 kr.	623.000 kr.
Kontakter til speciallæge i psykiatri	43.000 kr.	86.000 kr.
Ambulante psykiatriske kontakter	218.000 kr.	218.000 kr.
Psykiatriske indlæggelser	236.000 kr.	346.000 kr.
Afbrudte studieforbøb	398.000 kr.	665.000 kr.
Reduceret ledighed	510.000 kr.	1.020.000 kr.
I alt	2.041.000 kr.	3.423.000 kr.

Kilde: "Økonomiske gevinster ved at investere i headspace", Incentive, maj 2017.

Tallet er et konservativt bud på de samlede besparelser. Andre effektmål som fx betydningen af de unges livstilfredshed, hjælp ift. misbrug, kriminalitet, belastning af PPR, pårørende mv. indgår ikke i analysen.

headspace samarbejder i det daglige tæt med kommuner og regioner. For at sikre brobygningen har alle samarbejdskommuner en deltidsmedarbejder tilknyttet headspace. Derudover har psykiatrien i Region Syddanmark udsendte medarbejdere i de enkelte centre i regionen. Samtidig henviser de frivillige i headspace til andre tilbud i omkring hver femte samtale. headspace er altså på alle måder med til at sikre det tværsektorielle samarbejde omkring en tidlig forebyggende indsats over for udsatte børn og unge.

Vi arbejder i øvrigt på at udbrede headspace til endnu flere byer i landet.

³ Kilde: "Økonomiske gevinster ved at investere i headspace", Incentive, maj 2017. Se også ovenfor.

I 2016 blev headspace udpeget til Best Practice i Norden, når det kommer til arbejdet med at fremme unges trivsel og til at forebygge, at de unge mister kontakten til arbejdsmarkedet eller dropper ud af uddannelsen.⁴

Desuden er headspace med i det seneste udspil om forebyggelse fra Danske Regioner, hvor headspace fremhæves som et eksempel på tilbud til unge, der mistrives.⁵

Afsluttende bemærkninger

Projekt Peer-støtte samt headspace er gode eksempler på projekter, hvor civilsamfundet spiller en afgørende rolle, og hvor der sikres et tværsektorielt samarbejde i tæt samarbejde med kommuner og regioner.

På samme måde kunne jeg nævne andre tidlige forebyggende tilbud fra civilsamfundet som GirlTalk, Livslinien, SIND, Børns Trivsel, Børns Vilkår, Mødrehjælpen, Ungdommens Røde Kors mv., som også spiller en afgørende rolle i den tidlige forebyggende indsats overfor f.eks. sårbare børn og unge. Disse civilsamfundstilbud er sammen med andre lignende tilbud i kontakt med tusindvis af børn og unge med mentale helbredsproblemer.

En strategi for det nære og sammenhængende sundhedsvæsen må nødvendigvis indtænke indsatsen fra civilsamfundet, hvis den skal afspejle virkeligheden ude lokalt i kommuner og regioner og ikke mindst regeringens intentioner om en mere sammenhængende offentlig sektor, hvor borgeren er i centrum.

Gennem inddragelsen af de mange frivillige er civilsamfundet med til at styrke det lokale fællesskab og samtidigt aflaste den enkelte unge.

Det er samtidig vores klare overbevisning, at sundhedsvæsenets samlede ressourcer anvendes mest effektivt, hvis civilsamfundet fortsat får mulighed for at spille en rolle med de særlige forcer, som netop civilsamfundet mestrer.

Med venlig hilsen

Trine Hammershøj – direktør i Det Sociale Netværk / headspace

⁴ Kilde: "In focus: Mental health among young people". Nordic Centre for Welfare and Social Issues: 2016.

⁵ Kilde: "Sundhed for livet – forebyggelse er en nødvendig investering", Danske Regioner, 2017.